

STRATEGIPLAN FOR BRUK AV MIDLER TIL SPESIELLE MILJØTILTAK I LANDBRUKET OG NÆRINGS OG MILJØTILTAK I SKOGBRUKET 2014-2017

Foto Guro Th. Alderslyst

Spesielle miljøtiltak i landbruket (SMIL) og Nærings og miljøtiltak i skogbruket (NMSK) midlene, er penger som mange gjerne vil påvirke hvordan skal disponeres. Det er derfor krav om en bred prosess for å utarbeide en strategi for bruk av disse midlene for de neste fire år. Hedmarken Landbrukskontor har en felles plattform for bruk av SMIL og NMSK midler i Hamar, Stange og Løten. Derfor ble alle lokale faglag, almenningene, miljøvernledere og kulturetaten i alle de tre kommunene invitert til å delta i prosessen. Hedmarken Landbrukskontor takker for alle konstruktive bidrag gruppen har kommet med. Nedenfor er hovedpunktene i strategien gjengitt.

Tabell 1: Forslag til strategi og mål for perioden 2014-2017

Tiltak	Hovedmål	Delmål
Planlegging og tilrettelegging	Bidra til målrettet bruk av kulturlandskaps og forurensningsmidler.	Øke den generelle tilgjengeligheten til og kunnskapen om landbrukets kulturlandskap og hvilken betydning dette har for attraktive bomiljø og reiseliv. Få frem gode prosjekter for en helhetlig innsats på miljøområdet. Eksempel kan være ryddeaksjoner i regi av lokale bonde/grunneierlag o.l
Kulturlandskap	Ivareta Hamar, Løten og Stanges kulturlandskap og særpreg, med vekt på aktiv bruk, biologisk mangfold, historisk dybde og tilgjengelighet for allmennheten	Opprettholde beitebruken både på innmark og utmark, samt effektivisere beitebruk innenfor enkelte områder. Samt ivareta seterkultur gjennom istandsetting av seterløkker etc. for aktiv bruk.
		Legge til rette for bevaring av det biologiske mangfoldet, samt bevare bestanden av truede arter i de områdene disse er registrert
		Bidra til at renkanter, leskjermer o.l vedlikeholdes og eventuelt nyetableres slik at det biologiske mangfoldet og mosaikken i landskapet opprettholdes.
		Bidra til å synliggjøre automatisk freda kulturminner
		Bidra til å bevare den nyere tids kulturminner, samt øke fokuset i næringa på ivaretagelse av disse.
		Øke den generelle tilgjengeligheten til, og kunnskapen om landbrukets kulturlandskap og hvilken betydning dette har for attraktive bomiljø og reiseliv.
Forurensning	Bidra til å minske erosjon og avrenning til vassdrag og mindre sjøer og derved avrenning til Mjøsa. Dette må sees i sammenheng med tilskudd til regrofthing innført i 2013.	Bidra til at erosjonsdempende tiltak gjennomføres der dette har effekt av betydning for miljøet.
Nærings og miljøtiltak i skogbruket	Bidra til mer produktiv skog	Stimulere til økt skogkulturaktivitet

BAKGRUNN FOR STRATEGIPLANARBEIDET

I 2005 ble det utarbeidet kommunale strategiplaner for bruk av SMIL (Spesielle miljøtiltak i jordbruket) og NMSK midler (Nærings og miljøtiltak i skogbruket). Dette ble gjort etter at Landbruksdepartementet hadde satt fokus på alle de ordningene som skulle bidra til å gjøre landbruket mer miljøvennlig. Blant annet ble det presisert at den enkelte kommune vet best hvilke utfordringer man står ovenfor, og at bevilgningsmyndigheten bør så langt ned i forvaltningsnivåene som mulig.

Dette medførte at det ble etablert en generell miljøordning på fylkesnivå – Regionalt miljøprogram (RMP), og en ordning for de mer spesielle tiltakene, SMIL, på kommunalt nivå. For å utnytte pengene best mulig ut i fra målsetningen, ble kommunene bedt om å definere sine egne utfordringer i forhold til miljøproblematikk, kulturminner, kulturlandskap osv. Planen er ett av kriteriene i forbindelse med tildelingen av midler. Det ble gjennom en bred prosess i 2010 utarbeidet strategiplan som har vært fulgt siden. På det tidspunktet var hovedfokuset i Hamar, Stange og Løten at en skulle ha en felles strategi. Nå i 2013 har vi fått Regionalt bygdeutviklingsprogram for Hedmark hvor blant annet det regionale miljøprogrammet for jordbruket i Hedmark og regionalt skog-og klimaprogram for skogbruket er underlagt. Dette gir rammene for utarbeidelse av strategiene. Men det er kommunen selv som skal definere hovedutfordringene og mål for landbruket i kommunen og ta ansvar for å nå de oppsatte målene. Tiltaksstrategiene skal sees i sammenheng med kommunenes samlede miljøinnsats på landbruksområdet. Kommunale planer og kartlagte naturverdier i kommunen samt de prioriteringer og føringer som ligger i nasjonale og regionale miljøprogram er et viktig grunnlag.

Tiltaksstrategiene skal inneholde:

- En beskrivelse av hovedutfordringene for landbruket i kommunene
- Målsettinger og prioriteringer for bruk av midler og tiltak de neste fire år
- En beskrivelse av prosess/forankring i næringa, politisk forankring, interkommunalt samarbeid mv.
- En beskrivelse av kommunenes sammenhengen med kommunenes samlede miljøinnsats
- En beskrivelse av forholdet til regionale mål.

Strategi for skog og tresektoren i Hedmark og Oppland 2013-2016 er et overordnet dokument i arbeidet med ny tiltaksstrategi for NMSK. Kommunen har en viktig oppgave i å bidra til økt produksjon, verdiskaping og positiv klimagevinst.

Løten fjellet: Foto: Løiten Almenning

INNLEDNING

Med kulturlandskap forstår vi et landskap som er påvirket av menneskers aktivitet. En aktiv jordbruksproduksjon er en grunnleggende forutsetning for å ivareta kulturlandskapet. For de tre kommunene Hamar, Stange og Løten må vi hele tiden ha med oss at vi driver et bynært landbruk. Dette kan by på utfordringer i forhold til flere sider av den tradisjonelle landbruksdrifta, og ikke minst i arealforvaltningen. Primært produserer landbruket mat og skogsråstoff, men landbruket er også leverandør av kulturlandskapet som gir grunnlag for rekreasjon og folkehelse, og er en forutsetning for attraktive bomiljøer og innlandets reiseliv.

Det felles landbrukskontoret for Hamar, Stange og Løten mottar til sammen 461 søknader om produksjonstilskudd hvert år. Dette fordeler seg på 245 i Stange, 106 i Løten og 110 i Hamar kommune. Disse søkerne om produksjonstilskudd, driver til sammen 185 285 dekar jordbruksjord.

I området har vi noen av de største gårdene i Norge, og store deler av området er preget av svært produktiv jord. Men det finnes også mindre bruk, tidligere husmannsplasser og bureisningsbruk.

Spesielt for vårt område er almenningene og den ressurs disse utgjør både for de bruksberettigede, men også for allmennheten som sådan i forbindelse med jakt, fiske, friluftsliv og rekreasjon. I Hamar har vi Vang Almenning på 221 908 dekar (64% av Hamar kommune), Løten Almenning består av 225 000 dekar Romedal og Stange Almenninger er på henholdsvis 245 000 dekar og 125 000 dekar. Foruten om disse store skog og utmarkseiendommene har vi i Løten, statseid skog med et total areal på ca 40 000 dekar. NMSK midler er et viktig bidrag for at almenningene skal opprettholde en høy aktivitet på skogkultursektoren og bidra til økt virkesproduksjon og CO₂ binding. Dette fordi skogfond

med skattefordel ikke er en ordning almenningene kan benytte seg av slik skattereglene er i dag.

Almenningene har vært, og er, en viktig ressurs for det tradisjonelle landbruket gjennom setring og utmarksbeite, og for allmennheten som utfartsområde. Det er også mange som ikke er fastboende i området, som benytter seg av mulighetene i almenningene. Dette vises blant annet ved at det er mange utenbygdsfolk som har festet hytter her.

Andre skog områder er også viktige for den øvrige befolkningen, skoler og bedrifter i forbindelse med rekreasjon og utendørsaktiviteter, dette er områder i nær tilknytning til de tettest befolkede områdene slik som for eksempel Furuberget og Ingelsrudmarka.

Område som strategiplanen skal dekke, strekker seg fra Mjøsstranda i sør, til Åmot grense på Raufjellet i nord. I vest grenser området til Ringsaker kommune og i øst mot Elverum og Våler. I sør-østlig retning er Våler, Grue, Nord-Odal og Eidsvoll. Godt jordsmonn og gunstig klima har gitt grunnlag for jordbruket. Området har et særlig tykt morenedekke, og den underliggende berggrunnen av kambrosiluriske bergarter gir kalkrikt og næringsrikt jordsmonn. På en del spesielt kalkrike rygger, kan en finne et helt unike slåtte/beiteområder, og det finnes flere slike, spesielt i Stange Vestbygd, som er klassifisert som både nasjonalt og regionalt verdifulle.

Landbruket har noen konfliktområder og, spesielt i bynære områder, er jordvernet ett av dem. Det er mye jordbruksjord som forsvinner i utbyggingsområder og vegtraseer. Dette innebærer, for uten om at produktive arealer forsvinner, en forringelse av kulturlandskapet.

Et annet tema er rovdyr som skaper store utfordringer for beitebruken i Hamar, Stange og Løten. Rovdyra er en av årsakene til redusert antall dyr på utmarksbeite. Mangelen på beitedyr, er synlig i alle de tre kommunene.

I Løten og Vang er det utarbeidet beitebruksplan der en blant annet har tiltak for å hindre gjengroing og forsøke å bøte på de problemer beitebrukerne støter på relatert til rovdyr. I Romedal og Stange almenninger har en også en bevisst holdning til hvilke områder som er mest verdifulle å ta vare på for beitebrukerne.

Det er av stor betydning at ulike lag og foreninger ønsker å prioritere kulturlandskapstiltak i sitt arbeid. Gode eksempel på slik aktivitet, er arbeidet som er gjort ved Dunderbakken sag i Løten for å gjenskape et attraktivt kulturminne for mange generasjoner, eller ride og kjøresti prosjektet i regi av Vang grunneierlag som gir både hestefolket og andre mulighet til å oppleve kulturlandskapet i bygda. Et annet som bør nevnes er Ottestadstien i Stange, som gjennom felles innsats og deltagelse, har blitt et svært godt eksempel på hvordan det kan tilrettelegges for allmennferdsel i et aktivt kulturlandskap. I forbindelse med slike søknader kan det være aktuelt å se på muligheten for annen økonomisk støtte enn bare SMIL midler. For eksempel kan ekstramidler være aktuelle i visse sammenhenger.

Det er et ønske at den nye felles strategien skal favne alle disse interessene, men en skal hele tiden ha med seg at dette er midler som avsettes i forbindelse med jordbruksoppjøret, og at det er naturlig å hele tiden vurdere hvilke konsekvenser et prosjekt har for landbruket som helhet, og eventuelt den enkelte landbruker spesielt.

UTARBEIDELSE AV PLANEN

Hedmarken Landbrukskontor er opptatt av at den nye strategiplanen for bruk av SMIL og NMSK midler skal være forankra hos næringa og hos andre aktuelle etater i kommunen. Det ble derfor invitert til et oppstartsmøte på Blæstad den 6. september 2013 hvor alle lokale faglag i jordbruket, almenningene, kulturetaten i alle tre kommuner samt miljøvernledere i kommunene ble invitert. Senere ble dokumentet sendt på en innspillsrunde til de lokale faglagene.

TILTAK SOM KOMMER INN UNDER SMIL FORSKRIFTEN

Formålet med ordningen er å ivareta natur – og kulturminneverdiene i jordbrukets kulturlandskap, samt redusere forurensinga fra jordbruket, utover det som blir forventa gjennom vanlig jordbruksdrift. Et viktig mål med ordninga er å få til en mer målretta innsats med utgangspunkt i lokale behov, utfordringer og målsettinger.

Det kan gis tilskudd til to typer prosjekt/tiltak:

Tilskudd til planleggings- og tilretteleggingsprosjekt:

Formålet med slike tiltak er å få en mer helhetlig og samordna innsats på miljøområdet, og bidra til prosesser som sikrer breiest mulig involvering og forankring i miljøarbeidet. Igangsetting av prosesser som leder frem til gode og konkrete kulturlandskaps- og forurensningstiltak, der forholdene er tilrettelagt for helhetlige prosjekt over større områder, er ønskelig.

Grunneiere, lag og foreninger, kommuner og eventuelt andre berørte parter kan delta. Det er viktig å sikre at tiltak som kommer frem gjennom planleggingsprosjektet, faktisk kan gjennomføres. Derfor må alle grunneiere som prosjektet berører, gi skriftlig godkjenning før søknaden kan godkjennes. Eksempel på slikt prosjekt kan for eksempel være en tursti eller en rydde aksjon i landbruket.

Tilskudd til kulturlandskaps- og forurensingsreducerende tiltak:

Formålet med slike tiltak er å ivareta natur- og kulturminneverdier i kulturlandskapet, og redusere forurensing eller risiko for forurensning fra jordbruket.

Eksempler på tiltak innen kulturlandskap kan være ivaretagelse av biologisk mangfold, gammel kulturmark, kulturminner og kulturmiljøer (inkludert freda og verneverdige bygninger). Videre kan aktuelle tiltak være tilrettelegging for bedre ankomst og opplevelse av kulturlandskapet. Eksempler på tiltak som reduserer forurensning kan være utbedring og supplering av hydrotekniske anlegg, miljøplantinger, økologiske rensiltak, omlegging til mer miljøvennlig og ekstensiv drift på spesielt erosjonsutsatte områder og spesielle bygningsmessige miljøtiltak.

ERFARINGER FRA TIDLIGERE SØKNADSOMGANGER

I perioden 2010-2013 her Hedmarken Landbrukskontor behandlet alle søknader under ett, uavhengig av kommune. Vi har forsøkt å gi tilskudd til de gode prosjektene.

I tabellen er antall søkere det aktuelle året oppgitt OG innvilget sum tilskudd I KRONER.

Kommune	2009	2010	2011	2012	2013
Hamar	8/533 100	6/540 100	9/477 00	7/404 900	13/509 500
Stange	21/1 138 969	19/657 900	21/743 600	19/756 000	18/881 000
Løten	12/526 500	8/632 200	15/946 700	18/707 200	18/649 600
Innvilget tilskudd (kr)	2 198 569	1 830 200	2 158 300	1 868 100	2 040 100

Prosentvis fordeling

kommune	2009	2010	2011	2012	2013
Hamar	24%	29%	22%	22%	25%
Stange	24%	36%	34%	40%	32%
Løten	52%	35%	44%	38%	43%
	100	100	100	100	100

Vi ser at det er først og fremst kulturlandskapstilskudd det søkes om, men vi har noen større planleggings og tilretteleggingsprosjekter også. For eksempel Ilsengstiene. Av kulturlandskapstiltak går det mye midler til bygninger som ikke lengre har noen reell funksjon i gårdsdriften slik som stabbur, bryggerhus og stórhus. Ellers går en del midler til inngjerding og etablering/reetablering av beiter. Det har også blitt innvilget en del SMIL midler til større hydroteknisketiltak spesielt i Stange.

UTFORDRINGER OG MÅL/STRATEGI

Et hvert tiltak som bidrar til måloppnåelsen i forhold til det som er hensikten med SMIL midlene og som er i tråd med kravene i forskriften vil kunne støttes med midler. Dette innebærer at også tiltak som ikke er nevnt her, men som er relevante vil kunne prioriteres.

Kulturlandskap:

Hovedmål: Ivareta Hamar, Løten og Stanges kulturlandskap og særpreg, med vekt på aktiv bruk, biologisk mangfold, historisk dybde og tilgjengelighet for allmennheten.

Opprettholde aktiv drift av landbruksarealer.

Spesielt mindre, dårlig arronderte arealer står i fare for å legges brakk. Videre er gjenngroing av gamle beiter/havnehager/slåttemarker/setervoller et problem da det blir færre enheter med beitende husdyr. Ivaretagelse av slike områder er svært ønskelig. Men dersom det ytes SMIL midler til istandsetting av gammel beitemark, vil det stilles krav om at arealene beites aktivt av husdyr i minst ti år fra omsøkte prosjekt er fullført.

Seterområder som almenningene har valgt å prioritere og holde åpne, dersom en slik prioritering er gjort, vil prioriteres høyere enn andre seterområder.

Det vil også kunne gis støtte til nyetablering av beiter, da dette er et kulturlandskapselement som er i ferd med å forsvinne, men det vil da vektlegges i hvilken grad dette beite vil bidra til å synliggjøre kulturlandskapselementet for allmennheten. Det vil ikke gis tilskudd til inngjerding av fulldyrka eng som brukes til slått og beite.

Når det gjelder hva slags gjerder en kan få støtte til, er kravet at dette skal være gjerde av varig type. Det betyr et permanent gjerde som ikke er omsettelig. Skigard vil kunne støttes dersom slikt gjerde vil bidra til å løfte opplevelsen av et helhetlig kulturlandskap. For eksempel vil det være mulig å få støtte til skigard langs en seterveg, mens til eventuell gjerdekrase som er mindre synlig vil en ikke gi tilskudd til denne gjerdetypen.

Målsetning i planperioden er å opprettholde beitebruken både på innmark og i utmark, samt å få til en mer effektiv beitebruk innenfor enkelte områder.

Biologisk mangfold

Gammel kulturmarksvegetasjon er ofte områder med verdifulle planter og rødlistearter. Mye har forsvunnet av denne vegetasjonstypen, og det er viktig å ta vare på det som er igjen. Spesielt gammel vegetasjon på kalkrygger, slik som i Ottestad, er kjent for å være viktige med tanke på det biologiske mangfoldet. En del beiteområder er kartlagt og klassifisert som spesielt verdifulle nasjonalt og/eller regionalt¹, disse gis det tilskudd for å skjømte gjennom aktiv beiting og slått gjennom RMPmidlene. Men det er også beiter som ikke er klassifisert som spesielt verdifulle som kan være aktuelle for SMILtilskudd, slik at de f.eks kan settes i stand for beiting.

Områder som gamle dammer o.l kan også være biotop for ulike rødlistearter og dermed komme inn under dette punktet. Tilskudd til årlig skjøtsel/ vedlikehold av fangdammer/gårdsdammer gis fra 2013 gjennom regionalt miljøprogram.

Målsetningen i planperioden er å legge til rette for bevaring av det biologiske mangfoldet, samt bevare bestanden av truede arter i de områdene der disse artene er registrert.

Renkanter og leskjermer er foruten om å være et viktig visuelt element i kulturlandskapet, en viktig biotop for insekter, fugl og annet vilt. For å fremme mosaikken i landskapet og opprettholde attraktive biotoper, vil det kunne gis tilskudd til etablering av nye randsoner og vegetasjonsbelter.

Målsetning i planperioden er å ha et vedlikehold av disse områdene som ivaretar det biologiske mangfoldet samt det visuelle inntrykket av et variert kulturlandskap.

Kulturminner og miljø/verneverdigebygninger

Gravhauger er det mange av i våre kommuner. Gjennom den regionale miljøordningen gis det tilskudd til beiting og/eller slått på registrerte gravhauger. Men i mange tilfeller er det nødvendig med en opprydding/tilrettelegging for at slik aktiv skjøtsel som beite og slått skal være mulig. Andre automatisk freda kulturminner som en ønsker skal bli mer tilgjengelig eller synlig kan også være aktuelle for SMIL tilskudd

Målsetning i planperioden er å synliggjøre spesielt gravhaugene (men også andre automatisk freda kulturminner) som vitnesbyrd om tidligere hedmarkingers aktiviteter.

¹ Se: <http://www.innlandsgis.no/FMHE/>

Nyere tids kulturminner slik som bygninger som ikke lengre er i bruk, gamle boplasser, steingjerder, rydningsrøyser, setrer og andre elementer knyttet til spor etter eldre driftsformer er viktig å ta vare på, ikke bare som en del av kulturlandskapet, men også med tanke på formidling og kunnskapsoverføring til nye generasjoner. Alt skal ikke tas vare på for enhver pris. Men spesielt det som særpreger landbruket på Hedmarken er det viktig å ta vare på, slik som for eksempel stabbur med klokketårn, bryggerhus, skogssetre og alleer langs gårdsveier. Det er viktig at en benytter den kompetansen som finns slik at ting restaureres/settes i stand i tråd med antikvariske prinsipper.

På generelt grunnlag vil det ikke kunne gis støtte til bolighus. Men dersom huset har en helt spesiell tidstypisk arkitektur, eller er klassifisert som spesielt interessant/verneverdig av antikvariske myndigheter, vil tilskudd kunne bli vurdert.

Målsetning i planperioden å bevare flest mulig av den nyere tids kulturminner slik som nevnt ovenfor, samt opprettholde og øke fokuset i næringa på å vedlikeholde og ta vare på kulturminner og – miljøer som en viktig del av det som særpreger kulturlandskapet på Hedmarken og som del av landbrukshistorien. Videre er det et ønske at en øker fokus på hva som er spesielt for byggeskikken i vårt område for eksempel gjennom et prosjekt

Planlegging og tilrettelegging

Hovedmål: Bidra til målrettet bruk av kulturlandskaps og forurensningsmidler ved å støtte planlegging og tilrettelegging av større samarbeidsprosjekter

Større felles prosjekter som trenger støtte i forbindelse med forarbeid for å komme frem til gode og konkrete kulturlandskapsprosjekter- og forurensningstiltak kan få midler. Prosjekter som støttes med tilretteleggings og planleggingsmidler vil også prioriteres høgt med kulturlandskapsmidler til gjennomføring av selve tiltaket. Eventuelle søknader som skal føre frem til konkrete tiltak som skal begrense forurensning for flere brukere, vil i tråd med måloppnåelsen ha første prioritet.

Felles tiltak som innebærer økt tilgjengelighet og synlighet samt kunnskapsoverføring om de verdier landbruket og landbrukets kulturlandskap representerer til allmennheten, vil prioriteres etter dette. Blant annet vil det interkommunale sykkelsti prosjektet som Løten, Vang og Furnes almenninger initierer, den planlagte turstien i forbindelse med husmannsplassprosjektet på Tangen og tiltak i forbindelse med prosjektet Eventyrlige Stange Vestbygd være eksempel på slike prosjekt.

Målsetning i planperioden er å få frem gode prosjekter for en helhetlig innsats på miljøområdet. Deretter å øke den generelle tilgjengeligheten til landbrukets kulturlandskap, samt bedre kompetansen om hvilken betydning dette har for attraktive bomiljø og reiselivet i vårt område.

Forurensning

Ett hvert tiltak som er i tråd med forskriften, og som bidrar til å redusere klimagass utslipp fra jordbruket vil kunne prioriteres.

Det moderne landbruket med mye åkerbruk og store rasjonelle enheter og ubrukte restarealer har ført med seg store miljøutfordringer. I våre kommuner har vi problemer knyttet til erosjon og forurensning til vassdrag og mindre innsjøer, som til slutt ender opp i Mjøsa.

Viktige tiltak er:

- Oppdimensjonering eller utbedring av eksisterende avløpsledninger for overflatevann
- Graving av åpne avløp til erstatning for eldre lukka avløp for overflatevann/bekker med behov for utbedring
- Avskjæringsgrøfter, forbedring av inntak og nedløpsanlegg i lukket system
- Sikring av rørutløp og tiltak mot jorderosjon i åpne bekker og kanaler
- Etablering av fangdammer som økologisk rensiltak

Tiltak skal ha en klar erosjonsdempende effekt for å være berettiget tilskudd

Målsetning i planperioden er å bidra til at erosjonsdempende tiltak gjennomføres der dette har effekt av betydning for miljøet

NMSK – prioriteringer i planperioden

NMSK ordningen vil fra og med 2010 ha en egen pott med penger. Men ordningen er mer regelbundet enn SMIL og kommunene har derfor ikke like stort spille rom her. Men følgende tiltak vil prioriteres:

- 1) Stimulere til økt skogkulturaktivitet
- 2) Stimulere til økt CO2 binding i skog gjennom økt skogproduksjon
- 3) Følge opp arbeidet med miljøregistreringer i skog (MIS) (Bl. a forvalte tilskudd til miljøtiltak i skog.)
- 4) Stimulere til uttak av virke for bioenergiformål (kan gjøres bl.a ved aktiv forvaltning av ny tilskuddsordning for skogsflis).

Foto: Steinar Myhr/NN/Samfoto

RUTINER FOR SAKSBEHANDLINGEN

Søknadsfrist:

Når det gjelder SMIL legges det opp til en søknadsfrist, og dette er 15.04 som tidligere. Denne er felles med Ringsaker, og annonseres i felleskap med Ringsaker i Hamar Arbeiderblad og Landbruker`n. Ansvar for felles annonsen går på omgang mellom kontorene, med Ringsaker som første ansvarlige i 2010. Dersom en ønsker å rykke inn annonse i andre aviser, gjøres dette av det enkelte kontor. Søknadsfristen legges også ut på kommunenes hjemmesider.

Søknaden:

Det skal søkes på fastsatt skjema som kan fås på landbrukskontorene eller lastets ned fra http://www.slf.dep.no/portal/page?_pageid=53,422174&_dad=portal&_schema=PORTAL. All nødvendig informasjon skal legges ved søknaden, dette kan være kostnadsoverslag, fotografier, kart med inntegning av område, underskrevet avtale med grunneier/e, uttalelser etc. Hva som er nødvendig informasjon varierer fra søknad til søknad. Men alle søkere som har krav om miljøplan trinn 1 i forbindelse med søknad om produksjonstilskudd, har krav om at kopi av miljøplan trinn 2 skal legges ved søknad om tilskudd til spesielle miljøtiltak.

Miljøplan Trinn 2 gjelder spesielle miljøformål i jordbruket og skal inneholde

- målsetting for virksomhetens miljøinnsats
- planer for tiltak som skal fremme spesielle miljøformål
- dokumentasjon på gjennomføring av tiltak

Trinn 2 er knytta til miljøutfordringer og miljøinnsats utover minimumskrava i trinn 1.

Miljøplanen skal være en overordnet plan. Ved søknad om tilskudd må det utarbeides mer detaljerte planer for de ulike tiltaka, som blant annet skal si hvordan tiltaket skal utføres, hvem eventuelt skal søke kompetanse hos, når tiltaket skal utføres og når det skal være gjennomført samt hvordan videre vedlikehold skal løses.

Etter at søknaden er innkommet skal søker i løpet av tre uker ha et foreløpig svar om forventet saksbehandlingstid.

Alle tiltak det søkes tilskudd for, skal befares i forbindelse med søknadsbehandlingen.

Dersom landbrukskontoret finner det nødvendig kan vi be om at andre med fagkompetanse skal delta på slik befaring, og gi en uttalelse. I forbindelse med kulturlandskapstiltak som omhandler tilskudd til restaurering av bygninger, skal noen med antikvarisk kompetanse delta på befaring og gi uttalelse på søknaden.

Tilskuddsatser:

Dette varierer fra tiltak til tiltak, men ingen prosjekter støttes med mindre enn 30 % på hovedsøknader. Når det gjelder eventuelle tilleggsøknader, står kommunen fritt i forhold til tilskuddsats.

Arbeidsfrist:

Arbeidsfristen settes til 3 år etter innvilget tilskudd. Det vil være mulig å søke om utsettelse på arbeidsfristen i ytterligere 2 år. Dersom tiltak ikke er gjennomført innen 5 år, vil tilskuddet inndras.

Utbetaling av innvilget tilskudd:

Innvilget tilskudd utbetales etter skriftlig anmodning fra tilskuddsmottaker og når prosjektet eller tiltaket har fått godkjent sluttregnskapet. Det kan likevel foretas utbetalinger på bakgrunn av godkjent dokumentasjon etter hvert som deler av prosjektet eller tiltaket utføres dersom samlet tilskudd er på mer enn kr 10.000,-. Minst 25% av tilskuddet holdes tilbake inntil arbeidet er fullført, sluttregnskap godkjent og tiltaket sluttbefart.

Vilkår:

- * Ved felles tiltak skal det foreligge underskrift fra alle deltagere i prosjektet. Samt skriftlig avtale på hvem som skal stå for vedlikehold og hvordan og når dette skal utføres.
- * Alle tiltak som gis tilskudd skal vedlikeholdes i minst ti år fra det er gjennomført.
- * Alle tiltak som innebærer istandsetting og vedlikehold av bygninger skal utføres etter antikvariske prinsipper.
- * Tiltak der det er naturlig, slik som ved etablering av dammer, skal innhente veiledning fra våtmarksgruppa
- * I forbindelse med tilskudd til istandsetting av gammel kulturmark/beite skal området vedlikeholdes med tilstrekkelig beitetrykk i minst ti år. Dersom tiltakshaver avslutter sitt dyrehold eller av andre grunner ikke skal benytte området som beite selv i løpet av denne perioden, må det fremlegges leiekontrakt for arealet eller på annen måte sannsynliggjøre ovenfor landbrukskontoret at området beites.
- * Landbrukskontoret kan utover dette sette de vilkår en mener er nødvendig for måloppnåelsen i hver enkelt sak.

Administrasjon:

Vedtaksmyndighet følger av samarbeidsavtalen for Hamar, Stange og Løten datert 27.03.2007 om felles landbrukskontor